

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 186 – април 2012

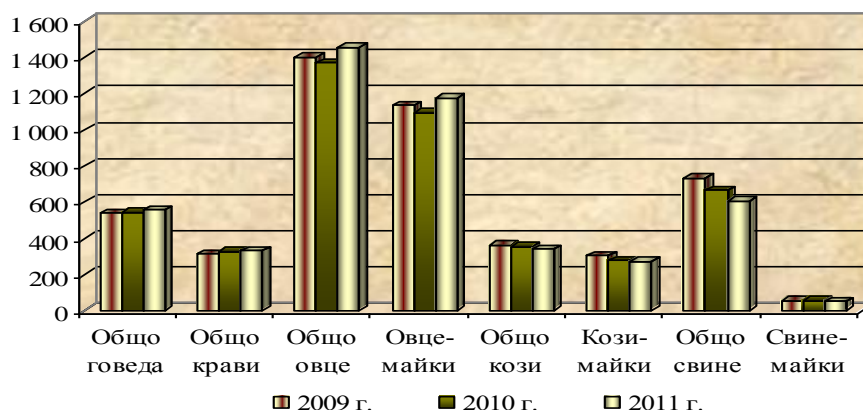
Селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември 2011 година

Тенденциите на окрупняване на животновъдните стопанства се запазват и през 2011 г. Говедовъдните стопанства намаляват с 2.5% през 2011 г., но броят на говедата нараства с 2.4% спрямо 2010 г. Стопанствата с овце намаляват с 28.8%, но овцете се увеличават с 6.3%. През 2011 г. стопанствата с кози намаляват с 28.2%, а броят на козите намалява с 4.2%. Общият брой на свинете намалява с 8.4%, а броят на стопанствата намалява с 37.7%.

През 2011 г. стопанствата, които се занимават с животновъдство, намаляват с около 14% спрямо отчетените стопанства по време на преброяването на земеделските стопанства през 2010 г. и достигат 201.3 хиляди.

Незначителна е промяната в броя на стопанствата, които отглеждат от 1 до 9 млечни крави през 2011 г. Запазва се и броят на стопанствата с 10 и повече млечни крави. Съществени промени се наблюдават в стадата с овце-майки и заплодени дзвизки – стопанствата с 1 до 9 животни намаляват с 37.1%, а овцете в тях – с 29.1%. Стопанствата с 10 и повече овце-майки се увеличават с 15.4%, а животните – с 24.3%. Стопанствата с 1 до 9 кози-майки и заплодени за първи път кози намаляват с 30.1%, а животните в тях – със 17.8%. Увеличението на стопанствата с 10 и повече кози-майки е с 43.0%, а на животните в тях – с 38.0%. Стопанствата с 1 до 9 женски свине за разплод над 50 кг продължават да нарастват през 2011 г. (+7.7%), като отглежданите в тях животни се увеличават с 12.3%. Свиневъдните ферми, в които се отглеждат 10 и повече женски свине, са 233 (-21.3% спрямо 2010 г.), но свинете в тях намаляват само с 5.8%. Общо добитото в стопанствата мляко е 1 285 531 тона, от които 1 125 824 тона краве, 89 296 тона овче, 61 543 тона козе и 8 868 тона биволско. През наблюдавания период от животновъдните стопанства са продадени живи или са заклани около 2 880 хил. броя животни – с 10.5% повече спрямо 2010 г.

Графика 1

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" - анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{-ви} ноември"

Подход при изследване на броя на животните

Целта на изследването е да се определи броят на говедата, биволите, свинете, овцете и козите към 01.11.2011 г. За да се направи оценка на броя на животните и да се характеризират стопанствата, които ги отглеждат, са използвани резултатите от изследване, проведено на базата на извадка от животновъдни стопанства (вж. карето с методологични бележки). Използваните дефиниции и категории животни са съобразени с изискванията на ЕС, определени с Регламент (ЕО) 1165/2008.

Таблица 1

Брой на стопанствата и на животните в България към 1^{ви} ноември 2011 г.

Показатели	Говеда общо	Крави общо	Телета до 1 година	Биволи общо	Биволи ци	Свине общо	Свине- майки	Овце общо	Овце- майки	Кози общо	Кози- майки
Животни (хил.бр.)	557.6	330.0	139.8	9.9	6.3	608.3	53.4	1 454.6	1 173.2	341.4	272.9
Стопанства (хил.бр.)	83.8	75.9	50.9	0.8	0.7	61.2	6.6	74.3	73.1	65.8	64.8
Среден брой животни в стопанство	6.7	4.3	2.7	12.8	8.7	9.9	8.1	19.6	16.0	5.2	4.2

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2011 г."

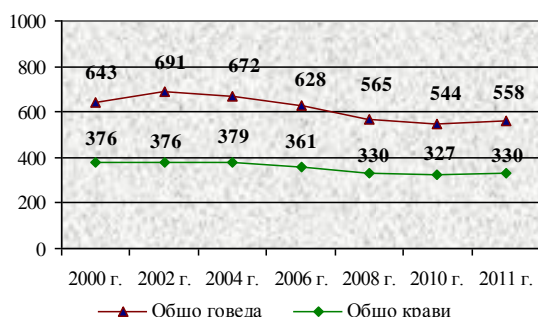
Таблица 2

Разпределение на женските животни по стопанства в България към 1^{ви} ноември 2011 г.

Брой животни в стопанство	Млечни крави		Биволици		Заплодени овце и дзвизки		Заплодени кози-майки и млади кози, заплодени за първи път		Женски свине за разплод над 50 кг	
	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни	Стопанства	Животни
1 - 9	91.6%	38.4%	84.2%	21.2%	74.5%	18.5%	93.1%	54.0%	96.8%	17.8%
10 и повече	8.4%	61.6%	15.8%	78.8%	25.5%	81.5%	6.9%	46.0%	3.2%	82.2%
Общо	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2011 г."

Графика 2

Брой на говедата и кравите към 1^{ви} ноември (хил.броя)Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

През 2011 г. над 216 хил. млечни крави или 70.4% от всички млечни крави се отглеждат в стопанства с 5 и

Анкетирани на животновъдните стопанства

Целта на анкетата е да се определи броят на животните, налични към 01.11.2011 г., производството на мляко и реализацията на животни за периода 01.11.2010 г. до 31.10.2011 г. Изследват се следните видове животни: говеда, биволи, свине, овце и кози.

Извадката от стопанства, определени за анкетиране, е 12 996, от които най-големите стопанства, които се анкетираха изчерпателно са 4885. Стопанствата за анкетиране са определени на база на резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2010 г., където са отчетени 233.6 хил. стопанства, в които се отглеждат животни.

Извадката обхваща 5698 стопанства с говеда, 346 стопанства с биволи, 4 652 стопанства със свине, 6 228 стопанства с овце и 3 169 стопанства с кози. Специализираните стопанства, които отглеждат само един вид животни, са 7573, а останалите 5423 стопанства са смесени и отглеждат повече от един вид животни.

Резултатите за стопанствата от списъка са представителни на ниво 6 статистически района (NUTS2). Допълнително се анкетираха нови стопанства, създадени след 2010 г. За откриване на новите стопанства се използват административни източници, напр. регистъра на земеделските производители и др.

Въпросникът за наблюдението обхваща основните теми, които ни интересуват – административна информация за стопанството, юридически статут, налични животни по видове и категории, производство на мляко и реализация на животни за периода от 01.11.2010 г. до 31.10.2011 г.

Анкетата е реализирана на място от анкетири, наети и обучени от експертите по агростатистика в областните дирекции "Земеделие" към МЗХ. Те са попълнили въпросника след посещение на място във всяко стопанство.

повече животни. Увеличава се броят на стопанствата, които отглеждат между 10 и 20 млечни крави с 9.5%, както и отглежданите в тях животни – с 10.7%.

Таблица 3

Разпределение на млечните крави според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2011 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Млечни крави	
	Брой	Изменение 2011/2010	Хил.броя	Изменение 2011/2010
1-2	58 629	2.0%	72.3	2.4%
3-9	9 946	-7.7%	45.7	-3.2%
10-19	3 430	9.5%	44.5	10.7%
20 и повече	2 829	-14.1%	144.3	-3.9%
Общо	74 834	0.2%	306.8	-0.5%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Броят на стопанствата, в които се отглеждат месодайни крави, намалява с 22.5%, а кравите в тях се увеличават с 24.1% до 23 134 броя. Стопанствата с 1-2 месодайни крави намаляват с 29.9%. Над два пъти се увеличават стопанствата с 30 до 49 месодайни крави, както и животните отглеждани в тях. Над 3 пъти се увеличават стопанствата със 100 и повече месодайни крави и в тях се отглеждат 4 641 животни.

Биволовдните стопанства през 2011 г. намаляват с 12.3%, а броят на биволици се увеличава със 7.0%. Около 68.9% от биволиците (4 367 броя, или 38.5% повече спрямо 2010 г.) се отглеждат в стопанства с над 20 биволици.

Графика 3

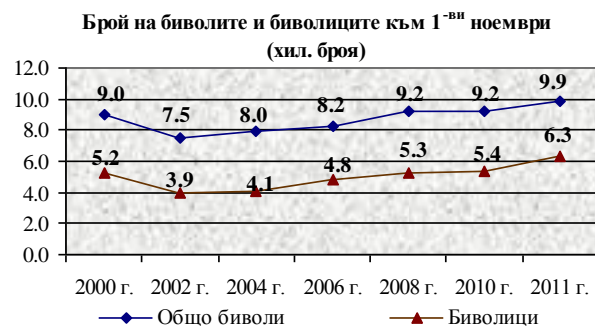
Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 4

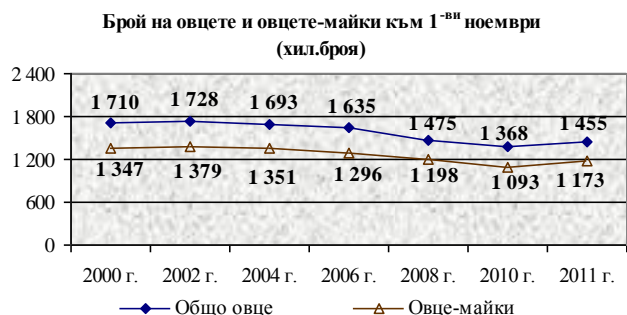
Разпределение на биволиците според броя на отглежданите животни в стопанство към 1.11.2011 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Биволици	
	Брой	Изменение 2011/2010	Брой	Изменение 2011/2010
1-2	451	-15.1%	662	-5.4%
3-9	161	47.7%	680	86.8%
10-19	49	-40.2%	630	-48.6%
20 и повече	66	50.0%	4 367	38.5%
Общо	727	-5.1%	6 339	16.4%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Стопанствата с овце намаляват през 2011 г. с 28.8%, а отглежданите в тях животни се увеличават с 6.3%. Намаляват стопанствата с 1 до 49 женски овце за разплод (-31.1%) спрямо 2010 г., отглежданите в тях овце намаляват с 11.0%. Стопанствата с над 100 заплодени овце се увеличават с 20.6%. Овцете-майки в тях се увеличават с 30.0% и достигат около 571 хил. броя. Средният размер на стадата с овце в страната е 19.6 броя, а овцете-майки са средно 16.0 броя в стопанство.

Графика 4

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 5

Разпределение на заплодените овце и дъзвизки според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2011 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени овце и дъзвизки	
	Брой	Изменение 2011/2010	Хил. броя	Изменение 2011/2010
1 - 9	54 716	-37.1%	229.5	-29.3%
10 - 19	8 474	14.5%	104.8	17.6%
20 - 49	4 446	17.5%	128.2	21.2%
50 - 99	3 021	10.8%	203.6	15.3%
100 и повече	2 799	20.6%	571.4	30.0%
Общо	73 456	-28.8%	1 237.5	9.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

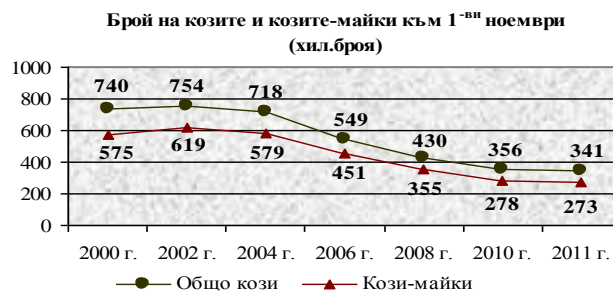
През 2011 г. намалението на общия брой стопанства, отглеждащи кози, е с 28.2%. Около 230 хил. от козите-майки се отглеждат в стопанства с 1 до 49 животни. Спрямо 2010 г. тези стопанства са намалели с 27.9%, а отглежданите в тях кози-майки – с 6.9%. Стопанствата с 50 и повече кози-майки са се увеличили с 27.6%, а животните в тях – с 43.5%.

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените данни не са публикувани и са включени в обобщаваща позиция. Това са случаите, когато:

- » Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- » Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Графика 5

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 6

Разпределение на заплодените кози според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2011 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Заплодени кози-майки и млади кози, заплодени за първи път	
	Брой	Изменение 2011/2010	Хил. броя	Изменение 2011/2010
1 - 9	60 984	-30.1%	159.6	-17.8%
10 - 19	2 355	59.1%	30.0	63.9%
20 - 49	1 469	29.2%	40.2	16.9%
50 - 99	464	3.6%	30.0	-6.5%
100 и повече	215	156.0%	35.7	162.5%
Общо	65 487	-27.6%	295.5	1.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Графика 6

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

В 59.7 хил. свиневъдни стопанства (97.5%) се отглеждат от 1 до 9 животни. Те са с 37.9% по-малко от 2010 г. и в тях се отглеждат 100 хил. животни (16.4% от всички свине). В стопанствата с 1000 и повече свине, които са 59 броя (0.1% от всички свиневъдни стопанства), се отглеждат над 74.6% (454 хил. броя) от всички свине в страната.

Таблица 7

Разпределение на женските свине за разплод над 50 кг според броя на отглежданите животни в стопанство към 01.11.2011 г.

Брой животни в стопанство	Стопанства		Женски свине за разплод над 50 кг	
	Брой	Изменение 2011/2010	Хил. броя	Изменение 2011/2010
1 - 2	5 983	6.9%	7.5	10.3%
3 - 9	955	13.3%	3.9	14.7%
10 - 49	145	-33.5%	2.5	-49.0%
50 - 199	42	27.3%	4.0	17.6%
200 и повече	46	2.2%	46.1	-2.9%
Общо	7 171	6.4%	64.0	-3.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

През 2011 г. в страната са произведени 1 247.7 млн. литра мляко, като дялът на кравето мляко е 87.6%.

Таблица 8

Общо производство на мляко в страната за периода 01.11.2010 г. – 31.10.2011 г. (хил. литри)

Райони	Краве	Биволско	Овче	Козе	Общо мляко
Северозападен	133 353	2080	14 063	17 581	167 077
Северен централен	132 268	859	10 330	7 721	151 178
Североизточен	147 594	1207	14 001	6 755	169 557
Югоизточен	284 567	1448	15 028	8 299	309 342
Югозападен	102 906	1 207	14 037	12 909	131 059
Южен централен	292 345	1792	18 817	6 544	319 498
България	1 093 033	8 593	86 276	59 809	1 247 711

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2011 г."

Южният централен район е водещ по производство на мляко – 25.6% от общото количество, следван от Югоизточния – 24.8%. Най-малък е дялът на произведеното мляко в Югозападния район – 10.5%.

През 2011 г. общо добитото в стопанствата мляко се увеличава с 0.6% в сравнение с 2010 г. Кравето мляко

Таблица 9

Производство на мляко в България (тона)

Година	Краве	Биволско	Овче	Козе	Общо мляко
2007 г.	1 148 328	7 052	84 907	87 174	1 327 461
2008 г.	1 143 190	7 173	88 243	77 465	1 316 071
2009 г.	1 073 401	7 022	87 247	64 090	1 231 760
2010 г.	1 124 360	7 933	85 001	60 410	1 277 704
2011 г.	1 125 824	8 868	89 296	61 543	1 285 531
изменение 2011/2010	0.1%	11.8%	5.1%	1.9%	0.6%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"

Таблица 11

Разпределение на животните към 1^{ви} ноември 2011 г. по райони (NUTS2)

Райони	Говеда - общо		Крави - общо		Биволи - общо		Биволици	
	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%
Северозападен	65.0	11.7%	41.3	12.5%	2.5	25.3%	1.5	23.8%
Северен централен	67.8	12.2%	38.3	11.6%	1.3	13.1%	0.7	11.1%
Североизточен	70.9	12.7%	41.4	12.5%	1.1	11.1%	0.8	12.7%
Югоизточен	100.6	18.0%	57.6	17.5%	1.9	19.2%	1.2	19.1%
Югозападен	61.9	11.1%	37.2	11.3%	1.1	11.1%	0.9	14.2%
Южен централен	191.4	34.3%	114.2	34.6%	2.0	20.2%	1.2	19.1%
България	557.6	100.0%	330.0	100.0%	9.9	100.0%	6.3	100.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2011 г."

Таблица 11 - Продължение

Разпределение на животните към 1^{ви} ноември 2011 г. по райони (NUTS2)

Райони	Свине - общо		Свине - майки		Овце - общо		Овце - майки		Кози - общо		Кози - майки	
	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%	хил.броя	%
Северозападен	49.0	8.1%	4.6	8.6%	142.7	9.8%	122.1	10.4%	72.7	21.3%	65.0	23.8%
Северен централен	179.2	29.5%	14.0	26.2%	217.9	15.0%	181.3	15.5%	41.5	12.2%	31.7	11.6%
Североизточен	144.9	23.8%	12.1	22.7%	274.7	18.9%	201.5	17.2%	42.7	12.5%	34.4	12.6%
Югоизточен	159.8	26.3%	14.3	26.8%	272.1	18.7%	224.7	19.1%	55.6	16.3%	44.0	16.1%
Югозападен	31.3	5.1%	3.2	6.0%	221.5	15.2%	177.7	15.1%	78.6	23.0%	56.5	20.7%
Южен централен	44.1	7.2%	5.2	9.7%	325.7	22.4%	265.9	22.7%	50.3	14.7%	41.3	15.2%
България	608.3	100.0%	53.4	100.0%	1 454.6	100.0%	1 173.2	100.0%	341.4	100.0%	272.9	100.0%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2011 г."

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕО) №176/2008. Районите, които образуват ниво 2 (NUTS2) са както следва: **Северозападен** – Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Плевен; **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра; **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен; **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора; **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град и София област; **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 27 април 2012 г.
Отговорник на публикацията: Диана Атанасова
Редакция: МЗХ, отдел "Агростатистика"

За повече информация: МЗХ, отдел "Агростатистика"
Тел./факс: 980 82 94; Е-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХ-http://www.mzh.government.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

№ 186 - април 2012 - Приложение

Селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември 2011 година

Разпределение на броя на животните по категории

Категории животни	1 ^{ви} ноември 2010 г.	1 ^{ви} ноември 2011 г.	Изменение 2011/2010
ОБЩО ГОВЕДА	544 456	557 641	2.4%
Общо телета под 1 година	139 729	139 780	0.0%
в т.ч. телета за угодяване под 1 година	57 160	66 524	16.4%
в т.ч. други мъжки телета под 1 година	32 686	32 075	-1.9%
в т.ч. други женски телета под 1 година	49 883	41 181	-17.4%
Мъжки животни от 1 до 2 години	11 987	12 644	5.5%
Юници за угодяване от 1 до 2 години	5 199	7 364	41.6%
Юници за разплод от 1 до 2 години	34 431	38 133	10.8%
Бици и волове на 2 години и повече	4 334	4 654	7.4%
Юници за угодяване на 2 год. и повече	2 683	2 813	4.8%
Юници за разплод на 2 год. и повече	19 285	22 276	15.5%
Общо крави на 2 години и повече	326 808	329 977	1.0%
в т.ч. млечни крави	308 165	306 843	-0.4%
в т.ч. други крави	18 643	23 134	24.1%
ОБЩО БИВОЛИ	9 241	9 887	7.0%
Биволици	5 444	6 339	16.4%
Малакини на 1 година и повече	1 433	1 197	-16.5%
Мъжки на 1 година и повече	671	556	-17.1%
Малачета и малакини под 1 година	1 693	1 795	6.0%
ОБЩО ОВЦЕ	1 367 987	1 454 617	6.3%
Млечни овце-майки	1 011 999	1 096 962	8.4%
Други овце-майки	81 010	76 238	-5.9%
Овце-майки общо	1 093 009	1 173 200	7.3%
Заплодени дзвиски	42 547	64 339	51.2%
Агнета до 6 месеца	120 034	78 416	-34.7%
Шилета на 6 месеца и повече	88 939	107 747	21.1%
Кочове (вкл. млади)	23 458	30 915	31.8%
ОБЩО КОЗИ	356 334	341 362	-4.2%
Кози-майки	278 033	272 859	-1.9%
Млади кози, заплодени за първи път	14 471	22 631	56.4%
Ярета	55 758	36 641	-34.3%
Пръчове (вкл. млади)	8 072	9 231	14.4%
ОБЩО СВИНЕ	664 000	608 266	-8.4%
Прасенца до 20 кг	129 646	130 206	0.4%
Прасенца от 20 до 50 кг	118 661	144 175	21.5%
Прасета за угодяване от 50 до 80 кг	105 429	108 546	3.0%
Прасета за угодяване от 80 до 110 кг	144 654	104 105	-28.0%
Прасета за угодяване над 110 кг	97 333	55 522	-43.0%
Нерези	2 325	1 743	-25.0%
Основни свине-майки	54 238	53 356	-1.6%
в т.ч. заплодени свине-майки	35 812	37 415	4.5%
в т.ч. други свине майки	18 426	15 941	-13.5%
Свине, заплодени за първи път	5 703	5 053	-11.4%
Млади незаплождани свине над 50 кг	6 011	5 560	-7.5%

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 1^{ви} ноември"